

Eiropas Parlamenta attiecības ar iestādēm, kas pārstāv valstu valdības

Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. decembra rezolūcija par Eiropas Parlamenta attiecībām ar iestādēm, kas pārstāv valstu valdības (2012/2034(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 15. un 16. pantu un Līguma par Eiropas Savienības darbību 235. pantu,
 - ņemot vērā Eiropadomes 2010. gada 25. un 26. marta, 2010. gada 17. jūnija, 2010. gada 16. septembra, 2010. gada 28. un 29. oktobra, 2010. gada 16. un 17. decembra, 2011. gada 4. februāra, 2011. gada 24. un 25. marta, 2011. gada 23. un 24. jūnija, 2011. gada 23. oktobra, 2011. gada 9. decembra, 2012. gada 1. un 2. marta, 2012. gada 28. un 29. jūnija, 2012. gada 18. un 19. oktobra, 2012. gada 13. un 14. decembra, 2013. gada 7. un 8. februāra, 2013. gada 14. un 15. marta un 2013. gada 27. un 28. jūnija secinājumus,
 - ņemot vērā Eiropas Savienības valstu vai to valdību vadītāju paziņojumus pēc Eiropadomes dalībnieku 2011. gada 26. oktobra un 2012. gada 30. janvāra neoficiālās sanāksmes,
 - ņemot vērā Parlamenta 2009. gada 7. maija rezolūciju par Lisabonas līguma ietekmi uz Eiropas Savienības iestāžu līdzsvara izveidi¹,
 - ņemot vērā Parlamenta 2013. gada 4. jūlija rezolūciju par 2014. gada Eiropas vēlēšanu norises praktiskās kārtības uzlabošanu²,
 - ņemot vērā Reglamenta 48., 110. un 127. pantu,
 - ņemot vērā Konstitucionālo jautājumu komitejas ziņojumu (A7-0336/2013),
- A. tā kā ar Lisabonas līgumu Eiropadomei ir piešķirts Eiropas Savienības iestādes statuss, nemainot tās lomu, kas noteikts Līguma par Eiropas Savienību 15. panta 1. punktā: "Eiropadome rosina Savienības attīstību un nosaka atbilstīgus šīs attīstības vispārējos politiskos virzienus un prioritātes. Tā neveic likumdošanas funkciju";
- B. tā kā Parlaments pilnībā apzinās Eiropadomes neatkarību un ievērojamo nozīmi, ko tai tādējādi piešķir līgumi;
- C. tā kā tomēr krīzes dēļ Eiropadomes nozīme ir ievērojami palielinājusies — ir pieaudzis ārkārtas sanāksmju skaits un Eiropadomē tiek izskatīti jautājumi, kas parasti tiek izskatīti Ministru padomē; tā kā šajā sakarībā Eiropadome ir pārkāpusi svarīgo Līguma noteikumu attiecībā uz to, ka tai nav likumdošanas funkcijas;
- D. tā kā valstu vadītāju vai valdību kārdinājums izmantot starpvaldību paņēmienus apdraud „Kopienas metodi”, pārkāpjot līgumus;

¹ OV C 212 E, 5.8.2010., 82. lpp.

² Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0323.

- E. tā kā, lai stiprinātu likumdošanas procesa demokrātiskās īpašības, tiek īstenota pienācīga parlamentārās kontroles kārtība;
- F. tā kā saskaņā ar Lisabonas līgumu Eiropadomes locekļiem ir individuāla pārskatatbildība savas valsts parlamentam, bet kolektīva atbildība ir tikai sev;
- G. tā kā Eiropadomes priekšsēdētājam ir uzticēts pienākums iesniegt priekšlikumus (visbiežāk sadarbībā ar citu iestāžu priekšsēdētājiem) un tā kā tādējādi viņš faktiski ir kļuvis par galveno sarunu vadītāju dalībvalstu vārdā par jautājumiem, kuru juridiskā interpretācija saskaņā ar Lisabonas līgumu atkarīga no koplēmuma procedūras;
- H. tā kā priekšsēdētājs *H. Van Rompuy*, saskaņojot savu darbību ar Parlamenta amatpersonām un jo īpaši izmantojot saraksti, ir centies pēc iespējas labāk ievērot informācijas un pārredzamības prasības: viņš ir ticis ar Parlamenta komiteju priekšsēdētājiem, referentiem vai šerpām, lai apspriestu vairākus svarīgus jautājumus, atbildējis uz rakstiskiem jautājumiem, un regulāri sniedzis ziņojumus gan plenārsēdē, gan paplašinātajai Priekšsēdētāju konferencei par Eiropadomes sanāksmēm un daudzkārt sazinājies ar grupu priekšsēdētājiem;
- I. tā kā šīs darbības būtu oficiāli jāatzīst, lai tās kļūtu par precedentu, ko varētu izmantot nākotnē, un tā kā tās vajadzētu arī uzlabot, ņemot vērā to, ka Eiropadome apšaubīja Parlamenta un Padomes noslēgtu leģislatīvu vienošanos Eiropas patentu režīma jomā, tā kā tā uzskatīja, ka no jauna jārisina sarunas par ekonomikas pārvaldības noteikumiem, kas bija tieši tādi paši kā noteikumi, kuri jau bija piemērojami saskaņā ar iepriekš pieņemtu regulu, tā kā Eiropadome ar gada starplaiku pieņēma divas secīgas un pretrunīgas nostājas attiecībā uz Eiropas Banku uzraudzības iestādi, no kā varēja izvairīties, labāk ņemot vērā Parlamenta nostāju; tā kā 2014.–2020. gada daudzgadu finanšu shēmas dēļ likumdošana tika patiesi apturēta, jo juridiski nepieciešamo Padomes vienprātību varēja panākt, tikai iepriekš veicot dažas būtiskas politiskās izvēles attiecībā uz finansējamo politikas jomu tiesisko regulējumu, tādējādi samazinot Parlamenta nozīmi sekundāro noteikumu grozīšanā;
- J. tā kā visos šajos gadījumos, kas skar saskaņā ar definīciju vissvarīgākās jomas, nebija formāla dialoga starp Parlamentu un Eiropadomi, un Parlaments nevarēja pilnībā īstenot savu līgumos noteikto likumdevēja funkciju; tā kā bieži ir radies iespaids, ka Parlamenta pārstāvju oficiālie sarunu partneri nespēj patiesi iesaistīt valdības; tā kā kļūst arvien skaidrāks, ka amatā esošajam Padomes priekšsēdētājam un Vispārējo lietu padomei, kas joprojām ir teorētiski atbildīgi par Eiropadomes sanāksmju sagatavošanu¹, ir tikai mazsvarīga vai tehniska nozīme; tā kā Eiropas Parlamenta priekšsēdētāja tradicionālā ievadrūna Eiropadomes sanāksmēs ir nepietiekama procedūra;
- K. tā kā Eiropas Parlaments pirms Eiropadomes sanāksmēm nevar uzaicināt Eiropadomes priekšsēdētāju uz debatēm; tā kā Parlamenta sagatavošanās pasākumi attiecībā uz debatēm, kurās priekšsēdētājs ziņo par Eiropadomes sanāksmēm, nav efektīvi;
- L. tā kā tomēr ir atzinīgi vērtējams tas, ka vairāki ES dalībvalstu valdību vadītāji vēlas piedalīties Parlamenta debatēs par Eiropas nākotni;
- M. tā kā Ministru padomes darbība rada nopietnas bažas un ka šķiet — ne Eiropadome, ne rotējošās prezidentvalstis nespēj savu darbu veikt atbilstoši vēlamajiem tempa, stratēģijas, konsekvences, saskaņotības vai pārredzamības principiem; tā kā šādi likumdevēja otrās palātas trūkumi pasliktina Eiropas Savienības tiesību aktu izstrādi;

¹ sk. Līguma par Eiropas Savienību 16. pantu.

N. tā kā Līguma par Eiropas Savienību 17. panta 7. punkts pirmoreiz būs piemērojams pēc nākamajām Eiropas vēlēšanām; tā kā, ņemot vērā šo svarīgo noteikumu, ir plānots nodrošināt, ka Komisijas priekšsēdētāju var ievēlēt pilsoņi savu Parlamenta deputātu vēlēšanās atbilstoši parlamentārajai sistēmai; tā kā to var īstenot tikai tad, ja Eiropas politiskās partijas, Parlaments un Eiropadome rīkojas saskaņā ar saviem attiecīgajiem pienākumiem, jo īpaši saistībā ar apspriešanām, kuru mērķis ir Lisabonas līgumam pievienotās 11. deklarācijas praktiskā īstenošana;

1. uzskata, ka, ņemot vērā šos četrus pieredzes gadus, ir jāuzlabo un jāformalizē Eiropadomes un Parlamenta darba attiecības; uzskata, ka tas var notikt kopīga paziņojuma, iestāžu nolīguma vai sarakstes veidā;
2. uzskata, ka pirms katras Eiropadomes sanāksmes, izņemot ārkārtas gadījumus, jānorisinās debatēm ar Parlamentu, lai varētu pieņemt rezolūciju un lai Eiropadomes priekšsēdētājs varētu iepazīstināt ar darba kārtības jautājumiem; uzskata, ka Parlamentam un Eiropadomei jāorganizē savs attiecīgais darbs tā, lai Parlamentam būtu iespēja noteiktajā laikā sniegt savu atzinumu par šiem jautājumiem un Eiropadomes priekšsēdētājs pēc katras Eiropadomes sanāksmes varētu par to ziņot plenārsēdē; uzsver — tiktāl, cik iespējams, Eiropadomes sēdēm nevajadzētu notikt Parlamenta plenārsēžu nedēļās;
3. norāda, ka Eiropadomes secinājumi ir Ministru padomes sarunu vadlīnijas un ka tie nekādā gadījumā nav tādi norādījumi, par kuriem nevarētu risināt sarunas ar Parlamentu; prasa ieviest Eiropadomes secinājumos tipveida frāzi, kurā atgādināti Līguma par Eiropas Savienību 15. panta 1. punkta noteikumi;
4. prasa Eiropadomei pēc tam, kad Parlamenta un Padomes pārstāvji noslēguši vienošanos likumdošanas procedūras ietvaros, neapspriest tās saturu, izņemot gadījumus, kad attiecīgā prezidentūra noteikusi, ka vienošanās ir *ad referendum*;
5. ierosina reizi gadā uzaicināt Eiropadomes priekšsēdētāju un Savienības augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos uzaicināt piedalīties vispārīgās debatēs par Savienības iekšējo un ārējo stāvokli kopā ar Komisijas priekšsēdētāju, neļaujot dublēt ar ikgadējām debatēm par pašreizējo situāciju, kurās Komisijas priekšsēdētājs iepazīstinās ar savu darba programmu un ziņos par savām darbībām Parlamentam, kuram viņš ir atbildīgs;;
6. atgādina, ka atšķirībā no Komisijas priekšsēdētāja Eiropadomes priekšsēdētājs nav atbildīgs Parlamentam un ka, organizējot debates, kurās viņš piedalās, tas jāņem vērā un jānodrošina iespēja deputātiem, kas nav grupu priekšsēdētāji, iesaistīties dialogā ar Eiropadomes priekšsēdētāju; tomēr uzskata, ka rakstisko jautājumu procedūra šķiet nepiemērota;
7. prasa, lai katru reizi, kad Eiropadome pieņem kādu rīcības plānu vai sāk procedūru, kam varētu būt leģislatīva nozīme, kopā ar Eiropas Parlamentu tiktu lemts par Parlamenta iesaistīšanos noteiktā brīdī katram gadījumam piemērotā veidā; uzsver, ka Parlamenta priekšsēdētājam būtu pilnībā jāpiedalās Eiropadomes sēdēs, kad tiek skatīti starpiestāžu jautājumi, un Parlaments un Eiropadome attiecīgi pielāgotu savu iekšējo reglamentu, lai precizētu, kā tiek izvēlēti attiecīgie pārstāvji, kā tiem tiek piešķirtas sarunu pilnvaras un kā pārstāvji par to ziņo;
8. aicina Eiropadomi pirms Eiropas Parlamenta vēlēšanu kampaņas sākuma, risinot turpmākās sarunas starp Parlamentu un Eiropadomi ar nolūku īstenot Lisabonas līgumam pievienoto 11. deklarāciju, saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 17. panta 7. punktu skaidri

paziņot, kā tā plāno ņemt vērā Eiropas pilsoņu izvēli attiecībā uz Komisijas priekšsēdētāja ievēlēšanas procedūru; uzsver, ka ir būtiski uzlabot vēlēšanu kampaņas pārredzamību un Eiropas raksturu; aicina katru Eiropadomes locekli savlaicīgi paziņot, kā viņš plāno ņemt vērā savu līdzpilsoņu viedokli, no savas valsts virzot vienu vai vairākus kandidātus komisāra amatam;

9. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Eiropadomei, Padomei, Komisijai, kā arī dalībvalstu valstu un valdību vadītājiem un parlamentiem.